

УДК 338.48:304

Роман Скабара

канд. геогр. наук, доцент,
доцент кафедри спортивного туризму,
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського

СОЦІАЛЬНІ ФУНКЦІІ ТУРИЗМУ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ ЕЛЕМЕНТ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ

В актуальних умовах туристична галузь, як основна складова частина сфери послуг, підпадає під вплив багатьох різноспрямованих чинників розвитку. Як соціальний інститут цей сектор економіки покликаний виконувати функції, важливі для усього населення країни. До таких ми зараховуємо рекреаційну, економічну, пізнавальну, виховну тощо. Важливо розуміти, що усі ці функції є соціальними, бо спрямовані на реалізацію запитів усього соціуму або його значної частини – туристів.

Аналіз статистичної інформації, що стосується різних аспектів туристичної діяльності в Україні за останні роки не дає підстав стверджувати, що галузь цілком ефективно виконує власні соціальні функції. Більшість абсолютних чи відносних показників (питома вага осіб, обслугованих організаторами туризму на території України в загальній чисельності населення, кількість зайнятих і в індустрії гостинності, і серед організаторів туризму, обсяг сплачених податків та зборів підприємствами туризму, індустрії гостинності, частка туристичних послуг в експорті та імпорті послуг, обсяг спеціалізованих засобів розміщування об'єктів дитячо-юнацького та молодіжного туризму тощо) мають тенденцію до зменшення чи до вкрай повільного зростання [1].

Дещо іншою, більш «оптимістичною» є картина, якщо брати до уваги результати соціологічних опитувань, що проводяться профільні громадські організації або на замовлення структур місцевої влади, до функціональних обов'язків яких належить проблематика туристичної галузі.

На наше переконання, що соціальні функції туризму найближчим часом мають у стати пріоритетними елементами стратегії розвитку галузі, а головним інструментом її виконання – соціальний туризм. Дотримуємося визначення, що соціальний туризм – це «організація туристичних подорожей для осіб, які мають невисокий рівень доходів або належать до слабозахищених верств населення (діти, юнацтво, пенсіонери, інваліди тощо) для реалізації їх права на відпочинок» [2].

У закордонних наукових джерелах, які віддзеркалюють дискурс щодо інтеракцій, зв'язків туристичної галузі і соціуму, зміст соціального туризму досліджують в багатьох аспектах та напрямках. У контексті перспектив розвитку соціального туризму в Україні до предметного поля його дослідження належать питання: 1) історія та позитивні практики соціального туризму в країнах та регіонах світу; 2) зміст та понятійно-термінологічна система соціального туризму; 3) моделі соціального туризму та їх ефективність в Україні; 4) нормативно-правове забезпечення та безпека; 5) соціальний туризм як засіб державної туристичної політики та політики подолання соціальної ізоляції; 6) соціальний туризм як чинник розвитку індустрії гостинності тощо.

Ключові слова: соціальна функція, соціальний туризм, стратегія, індустрія гостинності.

Список використаних джерел

1. Скабара Р.М. Регіональні програми розвитку туризму як елемент державної туристичної політики: досвід Львівської області / Скабара Р.М. // *Interdisciplinary research: scientific horizons and perspectives: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the I International Scientific and Theoretical Conference. Vilnius, 2021. – vol.2. – p. 170–171.*
2. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності / Т.Г. Сокол. – Київ : Грамота, 2006. – С. 101–102.